

ÓKOR TESZTFELADATOK:

1. A feladat az antik görög filozófiához kapcsolódik. Döntse el, hogy az alábbi állítások igazak vagy hamisak! (Állításonként 1 pont)

- a) A preszókratikusok tanításának a középpontjában a kozmosz létrejöttének, működésének és megismerésének magyarázata áll.
  - b) Az ókor gondolkodói szerint a kozmosz egy arkhéból jött létre.
  - c) Szókratész szerint az erényes viselkedés nem sajátítható el tanulás útján.
  - d) Szókratész a beszélgetéseit az ún. bábáskodó módszer segítségével folytatta.
  - e) Platón művei: Szókratész védőbeszéde, Állam, Nikomakhoszi Etika.
  - f) Platón szerint a természeti világ dolgai nem részesülnek az ideákból.
  - g) Platón szerint a filozófus abban különbözik embertársaitól, hogy neveltetése következtében képes szemlélni a fizikainál magasabb rendű világot, az ideák világát.
  - h) Arisztotelész szerint a szubsztancia önállóan létező.
  - i) Arisztotelész álláspontja szerint a demokrácia a vagyontalanok érdekében van.
  - j) A görög areté szó jelentése erény.
- 10 pont

2. Adja meg az antik filozófiával kapcsolatos alábbi meghatározásoknak megfelelő fogalmakat! A fogalmakat írja be a definíció alatti kipontozott helyre! (részfeladatonként 1-1 pont)

- a) kezdet, elv; az az állapot, minőség, elem vagy erő, amelyből létrejött a világ
.....
  - b) örök, változatlan létező Platón filozófiájában
.....
  - c) önálló létező Arisztotelész filozófiájában
.....
  - d) szenvedélymentesség (sztoicizmus)
.....
  - e) gyönyörűség (epikureizmus)
.....
- 5 pont

3. A feladat Platón és Arisztotelész filozófiájához kapcsolódik. Döntse el, hogy az alábbi állítások igazak vagy hamisak! (állításonként 1-1pont)

- A) Platón filozófiájára vonatkozó állítások:
- a) Platón szerint az ember halála után a teste és a lelke visszatér az ideák világába.
  - b) Az ideák világa az érzékszerveink számára hozzáférhetetlen, csak tiszta gondolkodással ragadható meg.
  - c) A fizikai világ jelenségeinek van igazi létük.
  - d) Az egyedi dolgok részesülnek az ideákból.
  - e) A tudás az ideák világában elsajátított ismeretekre való visszaemlékezés.
- B) Arisztotelész filozófiájára vonatkozó állítások:
- f) Arisztotelész szerint a szubsztancia létezésének és keletkezésének három oka van: anyagi-, formai- és ható-oka.
  - g) A természeti dolgok lényegét elsősorban nem anyaguk, hanem formájuk határozza meg.
  - h) Az anyaggal és a formával rendelkező szubsztanciákon túl létezik egy mozdulatlan, nem érzékelhető anyagtalan tiszta forma, ez a világmindenség Első Mozgatója.

Írja be a kipontozott helyre a kiemelt függőleges oszlopban szereplő antik filozófiai fogalom definícióját!

.....

10 pont

7. Az alábbi állítások közül aláhúzással jelölje meg azt az ötöt, amely az antik filozófiához köthető!

A helyes életvezetésnek a test fájdalommentességére és a lélek zavarmentes állapotára kell törekednie.

Az igazság megtalálásához a módszeres kétely vezet el.

A kijelentések összessége a nyelv. A tanulás visszaemlékezés.

Az erényt a középhatár jellemzi.

A szépség örök, a szép dolgok azonban múlandók.

A megismerés során a valóság igazodik az emberi elméhez.

A négy sarkalatos erény a bölcsesség, a bátorság, a mértékletesség és az igazságosság.

A legfőbb értékek elértéktelenedtek, viszonylagossá váltak.

5 pont

8. Döntse el az ókori filozófiára vonatkozó állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Állítások

Igaz

Hamis

Arisztotelész Lükéionban alapította meg saját iskoláját.

Az arkhé lehet őselem, és lehet őselv.

Szókratész pere és halála heves vitákat váltott ki Athénben.

A püthagoreusok szerint: minden dolog mértéke az ember.

Arisztotelész mindenben egyetértett mesterével, Platónnal.

Parmenidész tanítványa volt az eleai Zénón.

Szókratész „filozófiai tankölteményeket” hagyott az utókorra.

Platón feltételezi az erények ideáinak létezését.

Hérakleitosz a mozgásban, a változásban látja világunk lényegét.

Epiktétosz arra biztat, hogy harcoljunk akár a végzet ellen is.

10 pont